

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Campus Alingsås

Typ av styrdokument: XX
Beslutande instans: XX
Datum för beslut: AAA-MM-DD
Diarienummer: XX

Gäller för: XX
Giltighetstid: XX
Revideras senast: AAAA-MM-DD
Dokumentansvarig: XX

Denna rutin och riktlinje syftar till att systematiskt och målinriktat främja allas lika rättigheter och möjligheter, samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Varje sektor ska ta fram en plan där det systematiska arbetet med att främja allas lika rättigheter och möjligheter, samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling dokumenteras, följs upp och utvärderas. Planen ska anpassas till läget som råder vid aktuell sektor. Ansvarig för planen är rektor.

I dokumentet finns rutiner som anger personalens ansvarsfördelning från information om att en elev känt sig utsatt, hur rapporteringsskyldigheten utförs, rutin för utredning, hantering av elev som anser sig utsatt och den elev eller personal som påstås ha utsatt eleven för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, dokumentation under ärendets gång samt uppföljning i ärendet.

Del 1 är en allmän del som innehåller lagstiftning, värdegrund, definitioner av centrala begrepp samt förvaltningens övergripande ansvarsfördelning (2019-04-23, KUN§53).

Del 2 innehåller sektor 7:s aktiva arbete med likabehandling inklusive rutin vid misstanke om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Innehåll

Del 1 - Allmän del	4
1.1 Lagstiftning	4
1.2 Värdegrund	4
1.3 Centrala begrepp	4
1.4 Kränkande behandling	5
1.5 Diskriminering	5
1.5.1 Direkt diskriminering	6
1.5.2 Indirekt diskriminering	6
1.5.3 Bristande tillgänglighet	6
1.5.4 Trakasserier	6
1.5.5 Sexuella trakasserier	6
1.5.6 Instruktioner att diskriminera	6
1.6 Repressalier	7
1.7 Ansvarsfördelning	7
Del 2 - Plan och rutin för Campus Alingsås	8
2.1 Övergripande mål	8
2.2 Delaktighet	8
2.3 Ansvar	9
2.3.1 Rektorns ansvar	9
2.3.2 Personalens ansvar	9
2.3.3 Elevernas ansvar	9
2.4 Åtgärder för att undersöka risker för kränkande behandling och diskriminering	9
2.4.1 Elevenkät	9
2.4.2 Uppmärksamhet i verksamheten	9
2.4.3 Dialog med elever	10
2.4.4 Elevintervjuer på Sfi	10
2.5 Analys av orsaker till upptäckta risker och hinder	10
2.5.1 Analys av elevenkät	10
2.5.2 Samtal mellan personal	10
2.5.3 Arbetsmiljöromd	10
2.6 Främja, förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering	10
2.6.1 Trivselregler	10
2.6.2 Samtal	11
2.7 Rutin vid trakasserier och kränkande behandling	11
2.8 Aktiviteter	12

Del 1 - Allmän del

1.1 Lagstiftning

Alla skolor i Sverige är enligt 6 kap. 6 § skollagen (SFS 2010:800) skyldiga att bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare ska huvudmannen enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) se till att det årligen upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (SFS 2008:567) är alla utbildningsanordnare skyldiga att dokumentera arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga och främja arbetet att motverka diskriminering.

Kultur- och utbildningsförvaltningens utbildningsverksamhet har valt att sammanföra dokumentation av detta arbete i en och samma plan för varje skolenhet.

1.2 Värdegrund

Enligt 1 kap. 5 § skollagen (2010:800) ska utbildningen utformas i överensstämmelse med de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna om människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. I läroplanerna för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen förtydligas skolans värdegrund, se SKOLFS 2011:144, SKOLFS 2013:148 och SKOLFS 201:101.

1.3 Centrala begrepp

Diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och repressalier är centrala begrepp i diskrimineringslagen (2008:567) och i skollagen (2010:800).

Förbud mot diskriminering tillhör de grundläggande mänskliga rättigheterna. Alla elever ska ha samma rättigheter att vistas i skolan utan att utsättas för diskriminering eller kränkande behandling.

Enligt diskrimineringslagen (2008:567) och skollagen (2010:800) ska varje skolenhet arbeta aktivt för att förebygga och förhindra att elever utsätts för diskriminering och kränkande behandling. Skolan får inte heller utsätta elever för repressalier i samband med anmälan eller utredning av trakasserier eller kränkningsärenden. Detta finns angivet i 2 kap. 18 § diskrimineringslagen (2008:567) samt i 6 kap. 11 § skollagen (2010:800).

1.4 Kränkande behandling

Skollagens definition av kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker en elevs värdighet. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några bryter mot principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan utföras av såväl elever som personal. Kränkningar kan utföras av, eller riktas mot, en eller flera personer. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (t.ex. knuffar och slag)
- Verbala (t.ex. ovänligt bemötande, hånfulla skratt, gliringar, nedlåtande attityd, hot eller bli kallad för olika saker)
- Icke verbala (t.ex. suckar, blickar, miner)
- Psykosociala (t.ex. osynliggörande, utfrysning, sprida rykten)
- Text och bilder (t.ex. klotter, brev, e-post, sms, mms, sociala medier)
- Skada eller förstöra personliga tillhörigheter

1.5 Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för när en individ eller grupp av individer missgynnas och missgynnandet har koppling till någon av de i diskrimineringslagen (2008:567) angivna diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Skolor är skyldiga att bedriva ett förebyggande och främjande arbete för att inom verksamheten motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Enligt diskrimineringslagen finns sex typer av diskriminering

1.5.1 Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

1.5.2 Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

1.5.3 Bristande tillgänglighet

En person med funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning. Begreppet tillgänglighet omfattar såväl undervisning som lokaler.

1.5.4 Trakasserier

Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Det är endast när en representant för huvudmannen utsätter en elev för trakasserier som det anses vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567). När en elev utsätter en annan elev för trakasserier är det inte diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567). Däremot träder skollagens (2010:800) regler i kraft. Huvudmannen har alltid ansvar för att utreda misstänkta trakasserier och vidta åtgärder för att få dem att upphöra.

1.5.5 Sexuella trakasserier

Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Det är endast när en representant för huvudmannen utsätter en elev för sexuella trakasserier som det anses vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567). När en elev utsätter en annan elev för sexuella trakasserier är det inte diskriminering enligt diskrimineringslagen. Däremot träder skollagens (2010:800) regler i kraft. Huvudmannen har alltid ansvar för att utreda misstänkta sexuella trakasserier och vidta åtgärder för att få dem att upphöra.

1.5.6 Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen.

1.6 Repressalier

Den som påstås ha utsatt någon för diskriminering eller inte bedrivit ett arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering får inte utsätta en enskild person för repressalier på grund av att hen anmält eller påtalat handlandet, medverkat i en utredning enligt lagen eller avvisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier från den som påstås ha diskriminerat. Även i skollagen (2010:800) finns förbud mot att utsätta en elev för repressalier på grund av att eleven medverkat i en utredning om kränkande behandling eller påtalat att någon handlat i strid med reglerna i 6 kap. 11 § skollagen (2010:800).

1.7 Ansvarsfördelning

Enligt skollagen (2010:800) och diskrimineringslagen (2008:567) är det huvudmannen som har ansvar för att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Enligt Kultur- och utbildningsnämndens delegationsordning, § 2 KUN, är ansvaret för upprättandet av plan för likabehandling och utredning av kränkande behandling delegerat till rektor.

Rektor ska initiera, följa upp och utvärdera arbetet i enlighet med plan i samråd med programledare på respektive program. Rektor ansvarar för att planen följs och att elever och personal är informerade om planen. Rektor ansvarar för att alla delar i arbetet sker i samverkan med elever och personal.

All personal inom verksamhet utbildning är skyldiga att anmäla till rektor alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som kommer till dess kännedom.

I varje sektors plan kan utförandet av vissa aktiva åtgärder fördelas på andra roller. Det kan handla om att en lärare genomför enkäter under lektionstid för att skapa delaktighet.

Personalen är enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800) skyldig att anmäla till rektor om den får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Rektor ska i sin tur anmäla till huvudmannen som enligt skollagen (2010:800) är skyldig att se till att ärendet utreds skyndsamt. Detta gäller även om en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567). Huvudmannen har också ansvar för att hålla sig underrättad om anmälningarna om kränkande behandling och diskriminering och se till att de åtgärder som skäligen kan krävas vidtas.

Del 2 - Plan och rutin för Campus Alingsås

2.1 Övergripande mål

Samtliga verksamheter inom Campus Alingsås ska erbjuda arbetsmiljöer där alla elever trivs och känner sig trygga. Vi accepterar inte någon form av diskriminering, trakasserier och/eller andra kränkande behandlingar, utan att ledning och personal tar starkt avstånd från detta.

På Campus Alingsås ska personal och elever respektera allas lika värde genom att:

- I mötet med annan person alltid visa ett respektfullt bemötande.
- I det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. Den värdegrund om demokrati och likabehandling som skolan vilar på lever inte av sig själv utan måste ständigt lyftas fram och synliggöras.
- I alla lägen aktivt motverka kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Arbetsmiljön ska alltid präglas av ett icke-diskriminerande förhållningssätt till kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, kulturell och religiös bakgrund, funktionshinder/funktionsnedsättning, ålder samt sexuell läggning.

Vår utgångspunkt är att den individuella upplevelsen av att ha blivit diskriminerad eller kränkt, alltid ska tas på allvar. När kännedom, eller misstanke, om kränkning föreligger ska skolans personal alltid agera och utreda situationen.

Rektor och personal har ansvar för att skapa en god atmosfär där alla elever har lika rättigheter och möjligheter utifrån sina förutsättningar. Vi tror på att ett öppet och trivsamt klimat där god kommunikation är ledstjärnan skapar trivsel och trygghet för alla.

2.2 Delaktighet

Elever görs delaktiga i arbetet genom samtal i klassråd och elevråd om vad diskriminering och kränkningar är och vad de ska göra om de upplever att de själva eller någon annan blir utsatt. Elever på Sfi görs även delaktiga genom en likabehandlingsvecka en gång per år.

Personalen görs delaktiga i arbetet genom att varje år utvärdera de insatser som är gjorda och medverkar i att upprätta en ny plan för nästkommande kalenderår.

2.3 Ansvar

2.3.1 Rektorns ansvar

Rektorn ska se till att personal och elever känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan. Rektorn ska också se till att det bedrivs ett målmedvetet arbete för att motverka kränkningar och diskriminering. Vidare ska rektorn se till att likabehandlingsplanen årligen utvärderas och revideras. Rektorn ska också utreda ärenden där elev känner sig kränkt av en annan elev.

2.3.2 Personalens ansvar

Personalen ska följa och respektera skolans likabehandlingsplan. Dessutom ska de reflektera över de normer och värderingar de förmedlar genom sin undervisning och i mötet med elever. Personal förväntas också bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.

Vidare ska personal dokumentera misstanke om någon elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, vidta åtgärder samt följa upp och informera rektor om händelsen. När personal misstänker att någon bland personalen utsätter någon elev för diskriminering eller annan kränkande behandling meddelas rektor detta.

2.3.3 Elevernas ansvar

Eleverna ska följa och respektera skolans likabehandlingsplan. De ska bemöta varandra och personalen på skolan på ett respektfullt sätt. Alla elever bör, om möjligt, försöka förhindra kränkningar, genom att säga ifrån eller berätta för personal på skolan om det inträffar.

2.4 Åtgärder för att undersöka risker för kränkande behandling och diskriminering

2.4.1 Elevenkät

Eleverna besvarar en enkät som berör deras upplevelse av trygghet, studiero och att förhindra kränkningar på skolan. Denna enkät genomförs en gång varje studieperiod och ingår i verksamhetens systematiska kvalitetsarbete.

2.4.2 Uppmärksamhet i verksamheten

Personalen ser det sociala samspelet mellan elever på lektioner och i allmänna utrymmen och kan då upptäcka konflikter och ojämnt samspel.

2.4.3 Dialog med elever

Personal och rektor har kontinuerlig dialog med elever i individuella samtal, klassråd och elevråd.

2.4.4 Elevintervjuer på Sfi

Varje år intervjuas ungefär tio elever från olika kurser på Sfi. I dessa intervjuer kan frågor om kränkande behandling och diskriminering tas upp. Dessa intervjuer genomförs med tolk för att säkerställa validiteten.

2.5 Analys av orsaker till upptäckta risker och hinder

Arbetet med att analysera orsaker till upptäckta risker och hinder sker vid olika tillfällen under läsåret.

2.5.1 Analys av elevenkät

Analys av resultaten i elevenkäten görs årligen och ingår i verksamhetens systematiska kvalitetsarbete. Analysen ligger till grund för utvärdering och revidering av befintlig plan.

2.5.2 Samtal mellan personal

Berörd personal informeras löpande om händelser och incidenter. Det här görs vid specifika möten, arbetslagsmöten eller arbetsplatsträffar.

2.5.3 Arbetsmiljöromd

Efter genomförd arbetsmiljöromd sker en analys och åtgärder planeras.

2.6 Främja, förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering

2.6.1 Trivselregler

Trivselregler utarbetas under medverkan av personal. Trivselreglerna kommer finnas tillgängliga på plattformen Arena för lärande. Specifika trivselregler utöver de gemensamma kan utformas på respektive verksamhet beroende på särskilda behov.

2.6.2 Samtal

Återkommande samtal om värdegrundsfrågor sker i kurserna. Personalen samtalar med sina elever om vad som är och kan upplevas kränkande och sårande och om elevernas rättigheter och skyldigheter.

2.7 Rutin vid trakasserier och kränkande behandling

Rutinen som följer fastställs av rektor. All typ av utredning ska dokumenteras. Campus Alingsås är skyldig att utreda alla anmälningar om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Det är den subjektiva upplevelsen av att vara utsatt som ska ligga till grund för utredningen. Utredningen ska ta hänsyn till den som blivit utsatt och den som utpekats som utövare av kränkningar. De åtgärder som ska vidtas ska utgå från utredningen och riktas mot båda parter. Både akuta och långsiktiga åtgärder bör tas om fallets art kräver det. Dokumentationen arkiveras på lämpligt ställe.

- Den som känner sig kränkt eller diskriminerad skall kontakta någon ur personalen.
- Personal som får signal om diskriminering eller kränkning ska ingripa och utreda vad som hänt.
- Huvudman informeras om anmälningar gällande kränkande behandling.
- Rektor beslutar om ytterligare åtgärder och rektor ansvarar då för samtal med de inblandade och för fortsatt dokumentation. Båda parter versioner av händelserna ska alltid dokumenteras.
- Beslutade åtgärder följs upp och utvärderas.
- Om personal är inblandad är rektor ansvarig. Elev anmäler då direkt till rektor som utreder, dokumenterar och följer upp händelsen.
- Om rektor är inblandad är verksamhetschef/skolchef ansvarig och tar emot anmälan.
- Rektor kan tillfälligt stänga av en elev från undervisningen, högst två veckor, tills förvaltningsnämnd fastställer beslutet om avstängning eller eventuellt beslutar om längre tids påföljd.

2.8 Aktiviteter

Mål	Aktivitet	Ansvar	Tidpunkt
Övergripande			
God kännedom om innehållet i planen och rutiner kopplade till planen.	Genomgång och diskussion av planen vid APT.	Rektor	Q4 2024
Tillgängliggöra planen för elever och personal.	Planen ska publiceras på Arena för lärande och en nyhet ska knytas till publiceringen.	Rektor	Q4 2024
Förbättra undersökningen av risker för kränkande behandling och diskriminering.	Se över utvärderingar i syfte att få ut rätt data för analys.	Rektor	Q4 2024
Grundläggande och gymnasial nivå			
Öka kännedomen om planen bland elever.	Vid kursstart ska lärare informera eleverna om planen och dess innehåll.	Lärare	Kontinuerligt
Öka kännedomen om vägar till delaktighet och inflytande.	Vid kursstart ska lärare informera eleverna om möjligheten till delaktighet och inflytande.	Lärare	Kontinuerligt
Svenska för invandrare			
Öka förståelse av planen bland eleverna.	Ta fram en förkortad och förenklad version av planen.	Förstelärare	Q4 2024
Öka kännedomen om planen bland elever.	Vid kartläggningssamtal informeras eleverna om planen och dess innehåll.	Samordnare	Kontinuerligt
Öka elevernas kunskap och förståelse av centrala begrepp som finns i planen (diskriminering, trakasserier, kränkningar)	Arbete med de centrala begreppen i klassrummet samt under likabehandlingsvecka.	Förstelärare/ Lärare	Kontinuerligt
Öka kännedomen om vägar till delaktighet och inflytande.	Vid kursstart ska lärare informera eleverna om möjligheten till delaktighet och inflytande.	Lärare	Kontinuerligt
Anpassad utbildning på grundläggande och gymnasial nivå			
Öka kännedomen om planen bland elever.	Vid kursstart ska lärare informera eleverna om planen och dess innehåll.	Lärare	Kontinuerligt
Öka kännedomen om vägar till delaktighet och inflytande.	Vid kursstart ska lärare informera eleverna om möjligheten till delaktighet och inflytande.	Lärare	Kontinuerligt